

Principales

- [Tesseractivs \(PL\)](#)

Tesserarivs (PL)

Link do oryginału - [Tesserarivs \(EN\)](#)

Opis sylwetki

Tesserarivs jest jednym z najważniejszych stanowisk funkcyjnych w Centurii. Odpowiedzialny nie tylko za bezpieczeństwo obozu wojskowego, ale również mienia osobistego, majątku, jak i przebywających tam osób za dnia i nocą.

Zadania i obowiązki

Wbrew pozorom funkcja ta nie ogranicza się do wydzielenia jedynie wart nocnych. Poniżej znajduje się pełen zakres zadań jakich musi podjąć się ten żołnierz funkcyjny :

Excubia Nocta - Warta Nocna

Tesserarivs wyznacza dwa namioty contuberniane (w szczególnych przypadkach mniej lub więcej), które będą pełnić warty nocne. Biorąc pod uwagę ich przebieg zaleca się, by owe namioty były przynajmniej 4-osobowe. Informacje tę przekazuje odpowiednim decanusom w środku dnia podając przy tym hasło na dany dzień - tessera. Pomocnym w opracowaniu hasła może być żołnierz pełniący w obozie funkcję nauczyciela łaciny - magister latinae .

Strój wartownika

Na wieczornej zbiórce Tesserarivs informuje żołnierzy o obowiązującym minimalnym wyposażeniu, jakie trzeba mieć podczas pełnionej warty. Zwyczajowo jest to pełne oporządzenie (włącznie z hełmem i pancerzem), przy czym warty nocne są zwolnione z noszenia pilvm oraz scvtvm , jakkolwiek te muszą znajdować się w "zasięgu ręki" wartownika w razie niespodziewanego ataku na obóz (patrz poniżej).

Obowiązki wartownika

Tesserarivs przypomina wartownikom każdorazowo o obowiązujących ich zadaniach i osobiście dopilnowuje ich przebiegu.

Wartownik :

1. Częściej przechadza się po obozie niż siedzi w jednym miejscu patrolując okolicę.
2. Na polecenie dowództwa patroluje wyznaczoną okolicę w pobliżu castrvm.

3. Dbą o bezpieczeństwo znajdujących się w obozie ludzi i ich wyposażenia.
4. Pilnuje wejścia do obozu, i nie wpuszcza postronne osoby nie znające hasła. W przypadku pojawienia się gości specjalnych zwraca się z prośbą do Tesserarivsa lub innych oficerów wyższych rangą o podjęcie decyzji w tej sprawie.
5. W razie wykrycia nagłego lub zbliżającego się do obozu zagrożenia z zewnątrz natychmiast powiadamia o tym Tesserarivsa lub innego z oficerów wyższych rangą.
6. Pilnuje oświetlenia w obozie - ogniska, lampy oliwne i łojowe.

Dodatkowe obowiązki :

1. Wartownik pierwszej zmiany, musi zadbać o przygotowanie oświetlenia w obozie odpowiednio wcześniej (ok 2h przed rozpoczynającą się wartą nocną) oraz utrzymanie oświetlenia w obozie na pełnych obrotach.
2. Wartownik drugiej i trzeciej zmiany, utrzymuje wielkość oświetlenia obozu wg własnego uznania, tak żeby najważniejsze punkty obozu były widoczne.
3. Wartownik ostatniej zmiany, musi zadbać o posprzątanie obozu, w szczególności wokół kuchni. A także narąbać drewna i rozpałić ogień w kuchni. W momencie skończenia służby budzi Centuriona lub innego oficera wg wcześniejszych wytycznych od Tesserarivsa.

Uwaga !!! Wartownik ma kategorię **zakaz spożywania napojów alkoholowych** zarówno podczas pełnionej służby oraz przed służbą w wyznaczonym dniu

Podział wart :

1. W ramach każdego wybranego contubernium do pełnienia służby nocnej najstarszy rangą żołnierz, czyli decanus rozdziela poszczególne warty wg. własnego uznania, przydzielając **do każdej warty jednego żołnierza** ze swojego namiotu.
2. Warty podzielone są na 4 zmiany. Zaczynając się od godziny ok. 23:00, kończąc się o godzinie ok. 7:00. Przy czym, czas podczas wart jest odmierzany "na oko" dopóki z Rzymu nie zostaną ściągnięte zegary wodne, które ułatwią nam ten proceder.
3. W szczególności :
  - o Excvbia Prima - od 23:00 do 1:00
  - o Excvbia Secvnda - od 1:00 do 3:00
  - o Excvbia Tertia - od 3:00 do 5:00
  - o Excvbia Qvarta - od 5:00 do 7:00

Uwaga !!! 15 minut przed końcem zmiany wartowania należy wybudzić zmienników, aby mieli czas na ubranie pancerza i przygotowanie się do prac. **Niedozwolone jest inne łączenie się w pary wartowników, niż wyznaczone przez Tesserarivsa.**

Excvbia Qvotidiana - Warta dzienna

1. Tesserarivs jest również odpowiedzialny za ochronę obozu od świtu do zmierzchu.
  - Obóz jest stale zamknięty poza wyznaczonymi krótkimi porami w ciągu dnia, w których to jest otwarty dla zwiedzających.
  - Dla utrzymania powyższego stanu rzeczy Tesserarivs wyznacza warty wg własnego uznania.
2. Szczególnie ważne są warty w momencie, w którym oddział wychodzi z obozu na dłuższy okres czasu, przykładowo na : bitwę, przemarsz, pokazy musztry itp.
  - Tesserarivs dba by pozostawiony w obozie skład żołnierzy i/lub cywili był w stanie zapewnić należytą ochronę oraz omawia z nimi miejsca, w których mają przebywać podczas nieobecności głównego vexilatio.
3. Istotne jest, aby Tesserarivs zrobił zawczasu dobre rozeznanie w obozie, tak aby nie musiał szukać odpowiednich osób na ostatnią chwilę, ani żeby nie wyznaczył osób, mających inne ważne obowiązki, mogące kolidować z powyższymi. Zaleca się pełną współpracę w tym zakresie z oficerami sztabowymi.

Obrona obozu przed zagrożeniem

Obóz legionu musi być chroniony przez wojsko 24 h na dobę. Również i z tego powodu rola Tesserarivsa jest nieoceniona. Rozpoznaje on możliwe zagrożenia (korzystając również z informacji uzyskanych przez specvlatores i skrupulatnie opracowuje w porozumieniu z Optio lub Centvrionem plan obrony obozu przed niespodziewanym atakiem, który w szczególności nocą jest wysoce prawdopodobny.

W tym celu :

1. Omawia z wartownikami plan działania. Kogo mają wołać ? Kiedy stawiać cały obóz na nogi ? Których miejsc mają bronić i nie opuszczać za wszelką cenę ? itp
2. Ogłasza na wieczornym apelu, wstępny plan obrony obozu, w którym pośród nocy każdy z żołnierzy będzie wiedział dokąd ma biec w pierwszej kolejności po wyjściu z namiotu i czekać na rozkazy.
3. Podczas bezpośredniego zagrożenia jest pierwszym, który biegnie na wyznaczone miejsce po środku obozu. Zbiera żołnierzy i wysyła na różne odcinki obronne obozu, aż do momentu przekazania dowodzenia wyższym rangą oficerom, np. optio lub centvrio .

Uwaga !!! Istotnym jest, aby wszyscy rozumieli powagę sytuacji, i z pełnym zaangażowaniem stawiali się jak najszybciej na wyznaczonych odcinkach dzierżąc w rękach przynajmniej miecz (gladivs) i tarczę (scvtvm).

Uwaga !!! W przypadku nagłego ataku, gdy nie ma wyposażenia pod ręką, żołnierz zamiast tracić czas szukając broni to chwyta za każdą rzecz mogącą posłużyć do walki czy to: łopata, dolabra, kij, czy nawet hełm/garneki/patelnie do okładania agresora!

Wyznaczanie dyżurów w kuchni - cvlina

Tesserarivs mając pełną wiedzę o tym, którzy żołnierze mają warty dzienne lub nocne, wyznacza również pojedynczych żołnierzy do całodziennego dyżuru w kuchni (jeśli jest taka możliwość to najlepiej całe contubernium/-nia)

1. W tym celu współpracuje bezpośrednio z Medicvsem , znającego stan chorych legionistów, którzy jako niezdolni do treningów / pokazów / przemarszów / bitew zostaną przydzieleni na stałe do kuchni, być może nawet na cały czas trwania obozu.
2. O swojej decyzji informuje Frvmentarivsa , odpowiadając na zgłoszone przez wspomnianego potrzeby ilościowe.
3. W sytuacjach wyjątkowych, np: duża wieczorna uczta w obozie, może wyznaczyć dodatkowych żołnierzy tylko na tę okazję (lub wręcz całą nową zmianę na ten wieczór do służby podczas uczty).

Raportowanie

1. Tesserarivs przynajmniej dwa razy dziennie spotyka się z oficerami sztabowymi (w pierwszej kolejności z centvrionem), w celu przedstawienia sprawozdania z wyznaczonych mu obowiązków oraz skonsultowania następujących zagadnień :
  - jakie warty dzienne i nocne zostaną przydzielone ? Wg jakiego klucza zostaną danego dnia wyznaczone warty nocne (np karne lub w nagrodę).
  - spis wart powinien być dostępny na osobnej tabliczce woskowej (tabvla cerata) i pozostawiony w sztabie.
  - jaka została wyznaczona tessera ? Centvrio powinien otrzymać kopię tessery na skrawku papirusa.
  - jaki jest plan na nocną obronę obozu ?
  - jak wypełniali swoje dotychczasowe zadania przydzieleni żołnierze ?
  - kiedy zostanie przeprowadzona niezapowiedziana kontrola wartowników nocnych ? Przynajmniej raz na imprezę.
  - czy współpraca z Frvmentarivsem przebiega bez zakłóceń ?
2. Tesserarivs bierze udział w naradach i odprawach sztabowych rano i/lub wieczorem, które zwyczajowo odbywają się w namiocie centvriona.

Uwaga !!! Tesserarivs nie może opuścić obozu nie upewniwszy się uprzednio, że wszystkie wyznaczone mu obowiązki zostały delegowane właściwym żołnierzom oraz że centvrio ma pełną wiedzę w tym zakresie.

Do dyskusji i opracowania

Opracować graficznie wytyczne dotyczące obrony obozu podczas nocnych ataków